

На основу члана 47а. став 6. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ“, бр. 3/2002 и 5/2003 и „Службени гласник РС“, бр. 43/2004, 62/2006, 31/2011 и 139/2014 – др. закон) и члана 18. став 1. тачка 3) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 - др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018), гувернер Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ОДЛУКЕ О БЛИЖИМ УСЛОВИМА, САДРЖИНИ И НАЧИНУ ВОЂЕЊА
РЕГИСТРА МЕНИЦА И ОВЛАШЋЕЊА

1. У Одлуци о ближним условима, садржини и начину вођења регистра меница и овлашћења („Службени гласник РС“, бр. 56/2011, 80/2015, 76/2016, 82/2017 и 14/2020) у тачки 1. после става 1. додају се ст. од 2. до 6, који гласе:

„Меницом у смислу ове одлуке сматра се и електронска меница, која представља дематеријализовану сопствену меницу у смислу закона којим се уређује меница, са одредбом „без протеста“, која се, као скуп података у електронском облику, води, чува и користи у Централном регистру електронских меница (у даљем тексту: Централни регистар).

Централни регистар је саставни део Регистра и представља посебно софтверско решење којим управља Народна банка Србије, у оквиру кога се у складу са овом одлуком, одлуком којом се уређује начин вршења принудне наплате с рачуна клијента и Условима коришћења Централног регистра (у даљем тексту: Услови коришћења), електронске менице састављају, евидентирају у Регистру, предају повериоцима и користе на друге начине, односно у коме се у електронском облику централизовано бележе и чувају подаци о електронским меницама и њиховом коришћењу.

Приступ Централном регистру имају корисници овог регистра, њихове банке и Народна банка Србије.

Народна банка Србије доноси Услове коришћења и објављује те услове на својој интернет презентацији, као и у оквиру Централног регистра.

Корисници се саглашавају са применом Услови коришћења на њих при приступу Централном регистру и коришћењу тог регистра, а физичко лице које преко налога електронског или мобилног банкарства корисника приступа Централном регистру и предузима радње у оквиру

тог регистра сматра се лицем које је овлашћено да у име и за рачун корисника прихвати примену Услови коришћења.“

2. У тачки 2. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Изузетно од става 1. ове тачке, дужници по електронским меницама не могу бити лица с матичним бројем који је исти за већи број дужника (синдикати, удружења грађана, верске организације и др.).“.

3. После тачке 7. додаје се тачка 7а, која гласи:

„7а. Захтев за регистрацију електронске менице дужник подноси банци електронским путем посредством Централног регистра.

Уз захтев за регистрацију електронске менице, дужник доставља банци податке о електронској меници коју региструје, а ако на електронској меници није уписан износ у коме се може наплатити, захтев за регистрацију електронске менице садржи и податке о основу по коме је електронска меница издата и износу из тог основа.

Након што утврди да је захтев за регистрацију електронске менице и електронску меницу, поднело, односно потписало лице које је картоном депонованих потписа или на други начин уговорен с банком одређено као лице овлашћено да изврши те радње – банка потврђује захтев за регистрацију електронске менице посебном електронском поруком.

После пријема поруке из става 3. ове тачке и под условом да након тога поверилац посредством Централног регистра прихвати пријем електронске менице на коју се ова порука односи, Народна банка Србије објављује на својој Интернет страници податке о тој електронској меници.

Одредбе тач. 3. до 7. ове одлуке примењују се сходно на електронску меницу ако одредбама ове тачке није другачије прописано.“.

4. У тачки 8. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Изузетно од ст. 1. и 2. ове тачке, брисање електронске менице из Регистра врши се на основу:

1) електронске поруке банке дужника да је у потпуности извршила налог повериоца за наплату доспеле електронске менице;

2) захтева за брисање електронске менице који поверилац који је ималац те менице подноси својој банци електронским путем посредством Централног регистра.“.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

У ставу 4. речи: „та банка дужна је да ову меницу брише из Регистра и да је након тога врати дужнику који је ту меницу издао“ замењују се речима: „та банка дужна је да ову меницу брише из Регистра и да је, ако је у питању папирна меница, након тога врати дужнику који је ту меницу издао“.

5. После тачке 10. додају се тачке 11. и 11а, које гласе:

„11. Банка је дужна да омогући својим клијентима да путем електронског и мобилног банкарства приступају Централном регистру и да путем тог регистра достављају банци захтеве из ове одлуке који се односе на електронску меницу, као и друге захтеве у складу са Условима коришћења.

Банка је дужна да прихвати исправно попуњену електронску меницу коју јој њен клијент достави као средство обезбеђења потраживања банке према том клијенту, односно не може захтевати од тог клијента да јој уместо електронске менице достави папирну меницу.

На основу захтева из става 1. ове тачке, банка је дужна да доставља одговоре на електронске поруке које прими од Централног регистра, у складу са Терминским планом одговора на поруке Централног регистра (Прилог 3).

Ако банка за одређену категорију клијената у својој понуди има више од једног апликативног решења за услугу електронског, односно мобилног банкарства, дужна је да омогући клијенту који користи апликативно решење преко кога није омогућен приступ Централном регистру, да бесплатно пређе на коришћење апликативног решења преко кога је тај приступ омогућен, односно да почне да користи то апликативно решење без наплаћивања посебне накнаде за омогућавање тог коришћења.

Банка може од клијента наплатити накнаду за своје услуге при поступању по захтеву за регистрацију и захтеву за пренос

електронске менице, захтеву за авалирање електронске менице и захтеву за повлачење налога за принудну наплату електронске менице из принудне наплате – и то највише у износу двоструке накнаде коју Народна банка Србије наплаћује од банке за достављање тог захтева у складу са одлуком којом се уређује јединствена тарифа по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге.

Банка не може да од клијента наплаћује друге накнаде за услуге које нуди и пружа у вези са Централни регистром, осим накнада из става 4. овог члана.

11а. На захтев корисника Централног регистра који је дужник по одређеној електронској меници или је ималац одређене електронске менице, Народна банка Србије израђује и доставља том кориснику званичан извод о електронској меници, у складу са Условима коришћења.

Извод из става 1. ове тачке је веродостојна и јавна исправа која се у парничном или извршном поступку по електронској меници доставља уместо папирне менице, и која садржи све податке који су у тренутку њеног сачињавања уписани на електронској меници у Централном регистру, укључујући податке о потписнику или потписницима електронске менице, као и податак о новчаном износу који је до тог тренутка наплаћен од дужника на основу налога повериоца за наплату доспеле електронске менице.“.

6. Тачка 12. мења се и гласи:

„12. Менице по којима је банка дужник – банка доставља Народној банци Србије на начин прописан упутством из тачке 6. ове одлуке, осим када се ради о електронским меницама.“.

7. Ова одлука не примењује се на банку која се припаја другој банци, ако је банка којој се ова банка припаја поднела Народној банци Србије уредан захтев за давање сагласности на то припајање, најкасније до дана почетка примене ове одлуке а планирани датум регистрације статусне промене припајања је најкасније 1. мај 2023. године.

8. Одредбе тачке 5. ове одлуке у делу који се односи на обавезу банке да омогући својим клијентима да путем мобилног банкарства приступају Централном регистру, примењује се у року од 6 месеци од дана почетка примене ове одлуке.

Одредбе тачке 5. ове одлуке у делу који се односи на обавезу банке да омогући својим клијентима који су физичка лица која не обављају делатност да путем електронског и мобилног банкарства приступају Централном регистру, примењује се у року од годину дана од дана почетка примене ове одлуке.

9. Прилог 3 из ове одлуке одштампан је уз ту одлуку и њен је саставни део.

10. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 10. априла 2023. године.

О. бр.
2023. године
Београд

Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић